

У конференції «ВРОЦЛАВЬСКА УКРАЇНІСТИКА: LINGUA, LITTERAE, SERMO» (18–19 листопада 2021 року.) з нагоди 20-річчя заснування кафедри україністики в Інституті слов'янської філології Вроцлавського університету взяло участь понад 60 представників провідних наукових центрів України, Німеччини, Хорватії, Словаччини та Польщі, які активно працювали у десяти секціях. Тематичний обсяг доповідей був надзвичайно широким: національна ідентичність, українська діалектологія, лінгводидактика, лінгвокраїнознавство, перекладознавство, лексикографія, термінознавство, українсько-польські мовні контакти, Історія української мови, творчість відомих і цих маловідомих представників української літератури та ін. Результатом цієї зустрічі стала пропонувана монографія.

W konferencji pt. „WROCLAWSKA UKRAINISTYKA: LINGUA, LITTERAE, SERMO” (18–19 listopada 2021 r.) zorganizowanej z okazji obchodów 20-lecia utworzenia Zakładu Ukrainistyki w Instytucie Filologii Słowiańskiej Uniwersytetu Wrocławskiego wzięło udział ponad 60 przedstawicieli z liczących się ośrodków akademickich Ukrainy, Niemiec, Chorwacji, Słowacji i Polski, którzy obradowali w dziesięciu sekcjach. Zakres tematyczny wystąpień był niezwykle szeroki i dotyczył kwestii tożsamości narodowej, dialektologii ukraińskiej, lingwodydaktyki, lingworealioznawstwa, przekładoznawstwa, leksykografii, terminoznawstwa, ukraińsko-polskich stosunków językowych, historii języka ukraińskiego, twórczości znanych i tych mniej znanych przedstawicieli literatury ukraińskiej etc. Niniejsza monografia jest pokłosiem tego spotkania.

WROCLAWSKA UKRAINISTYKA • Lingua • Litterae • Sermo

WROCLAWSKA UKRAINISTYKA

Lingua • Litterae • Sermo

Redaktorzy tomu:
Przemysław Józwickiewicz
Olga Barabasz-Rewak
Julia Rysicz-Szafraniec
Anna Ursulenko

WROCLAWSKA
UKRAINISTYKA
LINGUA • LITTERAE • SERMO

Redaktorzy tomu

Przemysław Józwikiewicz, Olga Barabasz-Rewak,
Julia Rysicz-Szafraniec, Anna Ursulenko

Wrocław 2022

Recenzja naukowa:

dr Oksana Baranivska (Uniwersytet Jagielloński)
dr hab. Anna Horniatko-Szumilowicz, prof. UAM
(Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu)
prof. dr hab. Irena Mytnik (Uniwersytet Warszawski)
dr hab. Marek Olejnik (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie)
prof. dr hab. Jarosław Poliszczuk (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu)
dr hab. Svitlana Romaniuk (Uniwersytet Warszawski)

Redakcja językowa i korekta:
Sofia Ivanuk

Projekt okładki:
Bartosz Harlender

Prace plastyczne wykorzystane na okładce:
Olha Zelenska

DTP:
Andrzej Sokulski

© Copyright by Zakład Ukrainistyki Instytut Filologii Słowiańskiej UWr
& Oficyna Wydawnicza ATUT, Wrocław 2022

Wydanie publikacji zostało dofinansowane
przez Wydział Filologiczny Uniwersytetu Wrocławskiego

ISBN 978-83-7977-553-8

Oficyna Wydawnicza ATUT – Wrocławskie Wydawnictwo Oświatowe
ul. Kościuszki 142, 50-439 Wrocław, tel. 71 342 20 56
<http://www.atutoficyna.pl>; e-mail: wydawnictwo@atutoficyna.pl

ТЕТЯНА ФУДЕРЕР	91
Явище синонімії в українській і хорватській синтаксичній термінології	
TETYANA FUDERER	
The phenomenon of synonymy in Ukrainian and Croatian syntactic terminology	103
PRZEMYSŁAW JÓŹWIKIEWICZ	
Eponimy wśród ukraińskich nazw grzybów makroskopijnych	
PRZEMYSŁAW JÓŹWIKIEWICZ	
Eponyms among ukrainian macrofungi names	117
ОКСАНА КАРБАШЕВСЬКА	
Антропоморфізм новели Василя Стефаника <i>Камінний хрест</i>	
і його відтворення у перекладі	
OKSANA KARBASHEVSKA	
Anthropomorphism of Vasyl Stefanyk's novella <i>A Stone Cross</i>	
and its recreation in translation	130
ОКСАНА КАРБАШЕВСЬКА – Додаток	
OKSANA KARBASHEVSKA – Attachment	153
ЛІЛІЯ ХАРЧУК	
Запозичення в українській електроенергетичній терміносистемі	
LILIA KHARCHUK	
Loanwords in Ukrainian electric power engineering terminology	167
ЗОРЯНА КУНЬЧ, ІГОР ВАСИЛИШИН	
Античні афоризми як матриці культурно-інтелектуальної,	
психоментальної та історіософської інтенції студентського	
соціуму (девизи університетів світу)	
ZORIANA KUNCH, IHOR VASYLYSHYN	
Ancient aphorisms as matrices of the cultural-intellectual,	
psycho-mental and historiosophical intention of the student	
society (mottoes of the universities of the world)	181
ЗОРЯНА МАЦЮК	
Грамаітичний матеріал у програмах та підручниках з української	
мови як іноземної	
ZORIANA MATSYUK	
Grammar materials in the programmes and textbooks of Ukrainian	
as a foreign language	193
ІРИНА МЕНТИНСЬКА	
Родо-видові відношення комп'ютерної терміносистеми	
IRYNA MENTYNSKA	
Genus-species relations of computer terminology	205
ІРИНА ПРОЦІК	
“Ті прикмети мусять бути хлібом насущним кожного гравця”:	
футбольний дискурс у спортивних публікаціях Тараса і Петра Франків	
IRYNA PROTSYK	
“Those signs must be the daily bread of every player”:	
football discourse in sports publications by Taras and Petro Franko	

Додаток / Attachment
Антропоморфні образи новели В. Стефаника Камінний хрест (1899)
та їх відтворення Д. Гусаром-Струком у перекладі A Stone Cross (1973)

Антропоморфні образи	Розділ	Текст оригіналу: В. Стефанік, Камінний хрест (1899)	Функції антропоморфних образів	Текст перекладу: Д. Гусар-Струк, A Stone Cross (1973)	Перекладацькі трансформації	Види перекладацьких трансформацій	(Не)відтворення антропоморфних образів	Здобутки при перекладі	Втрати при перекладі
1. зілля і бадилля	1	„Придорожнє зілля і бадилля [...] скидало росу на ті сліди“ (Стефанік, 1949, с. 61) [гук і далі виділення жирним курсивом власне – О. К.]	змістова, символічна	„Grass and weeds by the side of the road [...] threw dew on these tracks“ (Stefanyk, 1973, с. 145)	1. вибір варіантного відповідника „зілля“ – „Grass“ (трава) 2. контекстуальна заміна „бадилля“ – „weeds“ (бур'яни, водорості) 3. зміна порядку слів у реченні, 4. транспозиція „придорожнє“ / „by the side of the road“ (на узбіччю дороги)	1. лексико-семантична 2. лексико-семантична 3. грамагічна, 4. лексико-семантична	відтворено		1. етномаркованість
2. сонце	1	„Сонце пражит, але не пражит, аж вогнем силле, [...]“ (Стефанік, 1949, с. 62) /	змістова, символічна	„The sun was burning, no, not burning, but spewing fire [...]“ (Stefanyk, 1973, с. 146)	5. догізація, 6. зміна грамагічної категорії часу „пражит“ (розм., діал.: обпалює), (тепер.) / „was burning“ (минул.) 7. зміна грамагічної категорії часу „силле“ (тепер.) / „was [...] spewing“ (минул.)	5. стилістична, 6. грамагічна 7. грамагічна	відтворено		5. покутський діалект, місцева говірка

Антропоморфні образи	Розділ	Текст оригіналу: В. Стефаник, <i>Камінний хрест</i> (1899)	Функції антропоморфних образів	Текст перекладу: Д. Гусар-Струк, <i>A Stone Cross</i> (1973)	Перекладацькі трансформації	Види перекладацьких трансформацій	(Не) відтворення антропоморфних образів	Здобутки при перекладі	Втрати при перекладі
2. сонце	1	„Не раз, як заходяче сонце застигло Івана наверху, то несло його тіль з горбом разом далеко на ниви” (Стефаник, 1949, с. 64)	змістова, лірична, символічна	„Often when the setting sun caught Ivan on top then it carried his shadow together with that of the hill far over the fields” (Stefanyk, 1973, с. 146–147)	8. зміна порядку слів у реченні „вогнем ситле” (додат. + присуд.) / „srewing fire” 9. вибір варіантного відповідника „sitle” / „srewing” (вивертає)	8. граматична 9. лексико-семантична		9. підкреслення згубної дії сонячних променів на здоров’я Івана	8. інверсія, інтонаційно-смілова значущість лексеми
					10. антонімічний переклад (позитивація) „Не раз” / „Often” (часто) 11. генералізація значення „ниви” / „fields” (поля) 12. декомпресія - / „it” (підм.) 13. декомпресія - / „that of”	10. лексико-семантична 11. лексико-семантична 12. лексико-семантична 13. лексико-семантична	відтворено		11. лексичне багатство вихідної мови 12–13. лаконічність автентичного стилю

Антропоморфні образи	Розділ	Текст оригіналу: В. Стефанік, <i>Камінний хрест</i> (1899)	Функції антропоморфних образів	Текст перекладу: Д. Гусар-Струк, <i>A Stone Cross</i> (1973)	Перекладацькі трансформації	Види перекладацьких трансформацій	(Не) відтворення антропоморфних образів	Здобутки при перекладі	Втрати при перекладі
2. сонце	2	„Сонце дупає з него черепочки давнього намулу і <i>малює</i> по нім <i>маленькі фосфоричні звізди</i> ” (Стефанік, 1949, с. 66)	змістова	„ <i>The sun chips off pieces of old sediments and draws on it small phosphorous stars</i> ” (Stefanyk, 1973, с. 147)	14. компресія „з него” (діал.) / - 15. логізація, 16. генералізація значення „черепочки” (зменш.-пестл.) / „pieces” (шматки) 17. логізація „маленькі” (зменш.-пестл.) / „small” (малі) 18. логізація „звізди” (діал.) / „stars” 19. вибір варіантного відповідника „намулу” / „sediments” (відклади, осади) 20. вибір варіантного відповідника „малює” / „draws” (малює, рисує, креслить)	14. лексико-семантична 15. стилістична, 16. лексико-семантична 17. стилістична 18. стилістична 19. лексико-семантична 20. лексико-семантична	відтворено	15–17. етномаркованість, експресія	
3. земля	1	„Але хоть той <i>горб</i> его <i>переломив</i> , то <i>політки давив добрі</i> ” (Стефанік, 1949, с. 62)	змістова, символічна	„ <i>But even though that hill broke him, it nonetheless gave good harvests</i> ” (Stefanyk, 1973, с. 146)	21. вибір варіантного відповідника „горб” / „hill” (пагорб, пагорок) 22. логізація „політки” (діал.) / „harvests” (врожай)	21. лексико-семантична 22. стилістична	відтворено	21. символізм (імпліцитна семантика тягаря і важкої праці) 22, 24. по-кутський діалект, місцева говірка	

Антропоморфні образи	Розділ	Текст оригіналу: В. Стефанік, Камінний хрест (1899)	Функції антропоморфних образів	Текст перекладу: Д. Гусар-Струк, A Stone Cross (1973)	Перекладацькі трансформації	Види перекладацьких трансформацій	(Не) відтворення антропоморфних образів	Здобутки при перекладі	Втрати при перекладі
					23. зміна порядку слів у реченні „ <i>politiki davaв добрі</i> ” (додат. + присуд.) / „ <i>gave good harvests</i> ” 24. логізація „ <i>ego</i> ” (діал.) / „ <i>him</i> ” 25. декомпресія - / „ <i>if</i> ” (займ., підм.) 26. декомпресія, 27. експресивація - / „ <i>nonetheless</i> ” (присл. форм.) 28. модернізація, 29. декомпресія „ <i>хоть</i> ” (заст., сполучн.) / „ <i>even though</i> ” (присл. + сполучн.) навіть хоч 30. логізація „ <i>сполікували</i> ” (діал., метаф.) / „ <i>wash away</i> ” ((ро)змивати) 31. компресія „ <i>заномили</i> ” (присуд.) / - 32. компресія, 33. логізація „ <i>ego</i> ” (дод.) (діал.) / -	23. граматична 24. стилістична 25. лексико-семантична 26. лексико-семантична, 27. стилістична 28. стилістична, 29. лексико-семантична 30. стилістична 31. лексико-семантична 32. лексико-семантична, 33. стилістична	23. інверсія, інтонаційно-смієлова значущість лексеми 25–27. лаонічність автоторського стилю		23. метафоричність 30–31. персоніфікація 30, 33. покутський діалект, місцева говірка
4. дощ	1	„Іван бив палі, [...] аби осінні і весняні дощі не сполікували гною і не заносили <i>его</i> в яруги” (Стефанік, 1949, с. 62)	змістова, символічна	„ <i>Ivan drove stakes [...] so that autumn and spring rains wouldn't wash away the manure into the gullies</i> ” (Stefanuk, 1973, с. 146).			не відтворено		

Антропоморфні образи	Розділ	Текст оригіналу: В. Стефаник, <i>Камінний хрест</i> (1899)	Функції антропоморфних образів	Текст перекладу: Д. Гусар-Струк, <i>A Stone Cross</i> (1973)	Перекладацькі трансформації	Види перекладацьких трансформацій	(Не) відтворення антропоморфних образів	Злобутки при перекладі	Втрати при перекладі
3. земля	1	„Такий песій горб, що стрімголов у долину пручыє! “ (Стефаник, 1949, с. 64)	змістова, психологічна	„ <i>Such a bitchy hill, always pulling one down head over heels</i> “ (Stefanyk, 1973, с. 146)	34. контекстуальна заміна „песій“ (діал., вульг.) / „ <i>bitchy</i> “ (розм., вульг.) 35. зміна порядку слів у реченні „ <i>стрімголов [...] пручыє</i> “ (обстав. спос. дії + присуд.) / „ <i>pulling one [...] head over heels</i> “ 36. зміна порядку слів у реченні „у долину <i>пручыє</i> “ (обстав. місця + присуд.) / „ <i>pulling one down</i> “ 37. логізація, 38. контекстуальна заміна „ <i>пручыє</i> “ (діал.) / „ <i>pulling</i> “ (тягнути)	34. лексико-семантична 35. граматична 36. граматична 37. стилістична 38. лексико-семантична	відтворено	35–36. інверсія, інтонаційно-смісловна значущість лексеми	37. покутський діалект, місцева говірка

Антропоморфні образи	Розділ	Текст оригіналу: В. Стефанік, <i>Камінний хрест</i> (1899)	Функції антропоморфних образів	Текст перекладу: Д. Гусар-Струк, <i>A Stone Cross</i> (1973)	Перекладацькі трансформації	Види перекладацьких трансформацій	(Не) відтворення антропоморфних образів	Здобутки при перекладі	Втрати при перекладі
					39. декомпресія - / „one” (числ. дод.) 40. декомпресія - / „always” (присл.) 41. вибір варіантного відповідника, 42. транспозиція, 43. декомпресія „striped” / „head over heels” (діом.) 44. транспозиція „що [...] тручить” (дієсл.) / „[...] pulling [...]” (дієприкм.)	39. лексико-семантична 40. лексико-семантична 41. лексико-семантична 42. лексико-семантична 43. лексико-семантична 44. лексико-семантична		40-43. візуалізація, динамізація сенсорного кінетичного образу падіння 44. акцентуація лаконічності стилю автора	39, 40, 43. лаконічність авторського стилю

Антропоморфні образи	Розділ	Текст оригіналу: В. Стефанік, <i>Камінний хрест</i> (1899)	Функції антропоморфних образів	Текст перекладу: Д. Гусар-Струк, <i>A Stone Cross</i> (1973)	Перекладацькі трансформації	Види перекладацьких трансформацій	(Не) відтворення антропоморфних образів	Здобутки при перекладі	Втрати при перекладі
3. земля	1	„— <i>Ото-с ні, небоже, зігав у дуру. Але доки ні ноги носъ, то мус родити хліб! Нема задурно їсти сонце і доц пити!</i> “ (Стефанік, 1949, с. 64)	змістова, психологічна	„ <i>Oh, boy, did you ever make an arc out of me. But as long as my feet carry me, you have to bear bread for me. You can't just eat the sun and drink the rain for nothing</i> “ (Stefanyk, 1973, с. 147)	45. модернізація, 46. контекстуальна заміна „ <i>небоже</i> “ (заст.: бідолахо) / „ <i>boy</i> “ (хлопче) 47. зміна порядку слів у реченні „ <i>зігав</i> “ / „ <i>did you [...]</i> “ (допоміж. дієсл. + підм. у ствердж. речен.) 48. декомпресія - / „ <i>ever</i> “ (емфат. присл.) 49. логізація „ <i>мус</i> “ (діал.) / „ <i>have to</i> “ 50. експресивація „ <i>родити</i> “ / „ <i>bear</i> “ (форм., літ.) 51. транспозиція, 52. декомпресія „ <i>задурно</i> “ (присл.) / „ <i>for nothing</i> “ (прийм. + займ.)	45. стилістична, 46. лексико-семантична 47. граматична 48. лексико-семантична 49. стилістична 50. стилістична 51. лексико-семантична 52. лексико-семантична	відтворено	47. інверсія, експресія 48. експресія	46. експресія (співчутливе ставлення героя до об'єкта природи) 48. 52, 57, 59–61. лаконічність авторського стилю 49, 54, 56, 58. покутський діалект, місцева говірка 50. недоречно у діалектно-му мовленні персонажа

Антропоморфні образи	Розділ	Текст оригіналу: В. Стефаник, <i>Камінний хрест</i> (1899)	Функції антропоморфних образів	Текст перекладу: Д. Гусар-Струк, <i>A Stone Cross</i> (1973)	Перекладацькі трансформації	Види перекладацьких трансформацій	(Не) відтворення антропоморфних образів	Здобутки при перекладі	Втрати при перекладі
					53. зміна порядку слів у реченні „задурно їсти [...] і [...] пити” (обстав. + інфін. складен. присуд.) / „eat [...] and drink [...] for nothing” 54. логізація, 55. транспозиція „Ото-с” (діал.) (частка) / „Oh” (вставне слово) 56. логізація „ні” (діал., мене) / „me” 57. декомпресія - / „you” (підм.) 58. логізація „ні” (діал., мене) / „me” 59. декомпресія - / „for me” (для мене; долат.) 60. декомпресія - / „You” (підм.) 61. декомпресія - / „just” (присл.)	53. граматична 54. стилістична, 55. лексико-семантична 56. стилістична 57. лексико-семантична 58. стилістична 59. лексико-семантична 60. лексико-семантична 61. лексико-семантична			53. інверсія, інтонаційно-семантична значущість лексеми

Антропоморфні образи	Розділ	Текст оригіналу: В. Стефанік, <i>Камінний хрест</i> (1899)	Функції антропоморфних образів	Текст перекладу: Д. Гусар-Струк, <i>A Stone Cross</i> (1973)	Перекладацькі трансформації	Види перекладацьких трансформацій	(Не) відтворення антропоморфних образів	Здобутки при перекладі	Втрати при перекладі
3. земля	3	„Для земля не годна на кілько народа здержіти та й кількі біді вітри- ри-мати. Мужик не годен і вона не годна, обоє вже не годні” (Стефанік, 1949, с. 66)	сюжетно-композиційна, змістова, символічна	„The earth can't endure so many people and so much misfortune. The peasant can't and it can't, both of them no longer can endure” (Stefanyk, 1973, с. 149)	62. логізація „не годна” (діал.) / „can't” (не може) 63. вибір варіантного відповідника, 64. логізація „здержіти” (діал.) / „endure” (витримувати, здержувати, терпіти)	62. стилістична 63. лексико-семантична, 64. стилістична	відтворено	63. акцентуація символічного змісту	62, 64, 69–71, 73. покутський діалект, місцева говірка
				65. компресія, 66. логізація „вітримати” (діал.) / 67. зміна порядку слів у реченні „народа здержіти” (додат. + інфін. складен. присуд.) / „endure [...] people” 68. декомпресія 69. логізація „годні” (діал.) / „can endure” (можуть витримати) 70. логізація „кілько” (діал.) / „so many”	65. лексико-семантична, 66. стилістична 67. граматична			65. утворення зевгми	65. синтакс. паралелізм, ритм 67. інверсія, інтонаційно-смісловова значущість лексеми 68. лаконичність стилю автора

Антропоморфні образи	Розділ	Текст оригіналу: В. Стефанік, <i>Камінний хрест</i> (1899)	Функції антропоморфних образів	Текст перекладу: Д. Гусар-Струк, <i>A Stone Cross</i> (1973)	Перекладацькі трансформації	Види перекладацьких трансформацій	(Не) відтворення антропоморфних образів	Здобутки при перекладі	Втрати при перекладі
3. земля	4	„Такий тьмяний (хрест – О.К.), що горб го не скине, мусит го на собі примати так, як мене примав” (Стефанік, 1949, с. 68)	психологічна, характерологічна, символічна	„It (the cross, – O. K.) is so heavy that the hill won't be able to throw it off; it'll have to carry it on its back like it carried me” (Stefanuk, 1973, с. 151)	71. логізація „кількі (діал.) / „so much” 72. модернізація, 73. логізація „Мужик” (заст., розм.) / „peasant” (селянин) 74. декомпресія „не скине” / „won't be able to throw it off” (не в змозі буде скинути його) 75. контекстуальна заміна „примати” / „carry” 76. контекстуальна заміна „на собі” / „on its back” (на своїй спині)	71. стилістична 72. стилістична 73. стилістична 74. лексико-семантична 75. лексико-семантична 76. лексико-семантична	відтворено	74. підкреслення персоналізованості 75–76. увиразнення антропоморфності, метафоризація (уведення 2-х українських фразологізмів), експресивність репліки персонажа	74, 79–80. лагунковість авторського стилю

Антропоморфні образи	Розділ	Текст оригіналу: В. Стефаник, <i>Камінний хрест</i> (1899)	Функції антропоморфних образів	Текст перекладу: Д. Гусар-Струк, <i>A Stone Cross</i> (1973)	Перекладацькі трансформації	Види перекладацьких трансформацій	(Не) відтворення антропоморфних образів	Здобутки при перекладі	Втрати при перекладі
					<p>77. зміна порядку слів у реченні „go [...] <i>тримати</i>” (дат. + інфін. складен. присуд.) / „to carry it”</p> <p>78. зміна порядку слів у реченні „на собі <i>тримати</i>” (обстав. місце + інфін. складен. прис.) / „to carry [...] <i>on its back</i>”</p> <p>79. декомпресія - / „It is” (займ. підм.) + дієсл.-зв’язка: він є)</p> <p>80. декомпресія - / „it” (займ. підм.)</p> <p>81. логізація „<i>тьожкий</i>” (діал.) / „<i>heavy</i>”</p> <p>82. логізація „<i>so</i>” (діал., його) / „<i>if</i>”</p> <p>83. логізація,</p> <p>84. зміна граматичної категорії часу „<i>мусит</i>” (тепер.) (діал.) / „<i>I have to</i>” (майб.)</p> <p>85. логізація „<i>so</i>” (діал., його) / „<i>if</i>”</p>	<p>77. граматична</p> <p>78. граматична</p> <p>79. лексико-семантична</p> <p>80. лексико-семантична</p> <p>81. стилістична</p> <p>82. стилістична</p> <p>83. стилістична,</p> <p>84. граматична</p> <p>85. стилістична</p>		<p>77–78. інверсія, інтонаційно-сміслова значущість лексеми</p> <p>81–83, 85. покутський діалект, місцева говірка</p>	

Антропоморфні образи	Розділ	Текст оригіналу: В. Стефаник, <i>Камінний хрест</i> (1899)	Функції антропоморфних образів	Текст перекладу: Д. Гусар-Струк, <i>A Stone Cross</i> (1973)	Перекладацькі трансформації	Види перекладацьких трансформацій	(Не) відтворення антропоморфних образів	Здобутки при перекладі	Втрати при перекладі
3. земля	4	„Очі замиготіли великим жалем, а лице задрожало, як чорна рілля під сонцем <i>дрожить</i> ” (Стефаник, 1949, с. 68)	портретно-опісова, психологічна	„His eyes glimmered with a great hurt and his face quivered, like the black <i>field quivers</i> under the sun” (Stefanyk, 1973, с. 151)	86. контекстуальна заміна „жалем” / „hurt” (кривдою) 87. вибір варіантного відповідника, 88. логізація „задрожало” (діал.) / „quivered” (задріжало) 89. вибір варіантного відповідника, 90. логізація „дрожить” (діал.) / „quivers” 91. генералізація значення „рілля” / „field” (поле) 92. зміна порядку слів у реченні „Лід сонцем <i>дрожить</i> ” (лодат. + присуд.) / „quivers under the sun”	86. лексико-семантична 87. лексико-семантична 88. стилістична 89. лексико-семантична 90. стилістична 91. лексико-семантична 92. граматична	відтворено	86–87, 89. поглиблення психологічного стану героя 88, 90. по-кутський діалект, місцева говірка 91. лексичне багатство вихідної мови 92. інверсія, інтонаційно-семантична значущість лексеми	

Антропоморфні образи	Розділ	Текст оригіналу: В. Стефаник, <i>Камінний хрест</i> (1899)	Функції антропоморфних образів	Текст перекладу: Д. Гусар-Струк, <i>A Stone Cross</i> (1973)	Перекладацькі трансформації	Види перекладацьких трансформацій	(Не) відтворення антропоморфних образів	Здобутки при перекладі	Втрати при перекладі
5. камінь 6. хвиля	2	<p>„То як часом якась долиня хвиля викарбу- тить великий камінь з води і покладе его на берег, то той ка- мінь стоїть на березі, тяжкий і бездушний. [...]” (Стефаник, 1949, с. 65)</p>	психологічна	<p>„Just like when some underwave dislodges a huge stone from the water and places it on the shore, then that stone sits on the shore heavy and spiritless. [...]” (Stefanyk, 1973, с. 147)</p>	<p>93. логізація, 94. контекстуальна заміна „викарбути” (діал., викотить) / „dislodges” (зрушить, виштовхне тощо) 95. експресивація „великий” / „huge” (величезний, велетенський) 96. вибір варіантного відповідника „стоїть” / „sits” (сидить, перебуває) 97. контекстуальна заміна „бездушний” / „spiritless” (млявий, апатичний, неживий)</p>	<p>93. стилістична, 94. лексико-семантична 95. стилістична 96. лексико-семантична 97. лексико-семантична</p>	<p>5–6. відтворено із заміщенням антропоморфних властивостей</p>	<p>94. акцентація дії, що відбулася протягом волі об'єкта 95. експресивація</p>	<p>93. покутський діалект, місцеві говірка 96–97. заміщення антропоморфної властивості</p>

Антропоморфні образи	Розділ	Текст оригіналу: В. Стефанік, <i>Камінний хрест</i> (1899)	Функції антропоморфних образів	Текст перекладу: Д. Гусар-Струк, <i>A Stone Cross</i> (1973)	Перекладацькі трансформації	Види перекладацьких трансформацій	(Не) відтворення антропоморфних образів	Здобутки при перекладі	Втрати при перекладі
5. камінь	2	„ <i>Блимає той камінь мертвими блисками, відбитими від сходу і заходу сонця, і кам'яними очима своїми глядять на живу воду і сумує, що не гнече його тягар води, що гнітив его від віків</i> ” (Стефанік, 1949, с. 65)	психологічна	„ <i>That stone blinks with dead reflections from the rising and the setting of the sun and with its stone eyes it looks at the live water and longs for the weight of water which no longer presses it as it had for ages</i> ” (Stefanyk, 1973, с. 147–148)	98. компресія „блисками, відбитими” / „reflections” (відображеннями, відблисками) 99. транспозиція „кам'яними” (прикм.) / „stone” (імен.) 100. зміна порядку слів у реченні „очима своїми” (дат. + означ.) / „its [...] eyes” (означ. + додат.) 101. вибір варіантного відповідника „глядить” / „looks” (дивиться) 102. контекстуальна заміна „сумує” / „longs for” (прагне, жадає чого-неб.) 103. логізація „гнече” (діал.) / „presses” 104. контекстуальна заміна „гнітив” / „had” (допоміжн. дієсл.)	98. лексико-семантична 99. лексико-семантична 100. граматична	відтворено	98. підкреслення лаконічності стилю автора	100. інверсія, інтонаційно-семантична за значущість лексеми 101. лексичне багатство видної мови
								102. експресивність	103. покутський діалект, місцева говірка

Антропоморфні образи	Розділ	Текст оригіналу: В. Стефаник, <i>Камінний хрест</i> (1899)	Функції антропоморфних образів	Текст перекладу: Д. Гусар-Струк, <i>A Stone Cross</i> (1973)	Перекладацькі трансформації	Види перекладацьких трансформацій	(Не) відтворення антропоморфних образів	Здобутки при перекладі	Втрати при перекладі
5. камінь	2	„Глядить з берега на воду; як на утрачене щастя” (Стефаник, 1949, с. 65)	психологічна	„It looks from the shore at the water as if it were some lost happiness” (Stefanyk, 1973, с. 148)	105. вибір варіантного відповідника „Глядить” / „looks” (дивиться)	105. лексико-семантична	відтворено		105. лексичне багатство вхідної мови
7. плач	3	„Але сих слів уже ніхто не чув, бо від жіночого стола надбів плач, як вітер, що спомежи острих мечів повіяв і похилив всі голови мужиків на груди” (Стефаник, 1949, с. 67)	психологічна, лірична	„But no one heard these words anymore for from the women's table weeping rose like a wind taking off from among sharp swords and all the peasants' heads slumped to their chests” (Stefanyk, 1973, с. 150)	106. логізація „сих” (діал.) / „these” 107. зміна порядку слів у реченні „слів [...] ніхто не чув” (додат. + підм. + присуд.) / „no one heard [...] words” (підм. + додат.) 108. зміна порядку слів у реченні, „надбів плач” (присуд. + підм.) / „weeping rose” (підм. + присуд.) (плач піднявся)	106. стилістична 107. граматична 108. граматична	відтворено із заміщенням та нівеляцією антропоморфних властивостей	106, 118–119, 122. покусий діалект, місцева говірка 107–108, 114. інверсія, інтонаційно-смісловова значущість лексеми	
					109. контекстуальна заміна 110. експресивація „надбів” / „rose” (форм.) (піднявся) 111. транспозиція „плач” (імен.) / „weeping” (герундій)	109. лексико-семантична 110. стилістична 111. лексико-семантична			109. динамізм, заміщення антропоморфної властивості

Антропоморфні образи	Розділ	Текст оригіналу: В. Стефанік, <i>Каміній хрест</i> (1899)	Функції антропоморфних образів	Текст перекладу: Д. Гусар-Струк, <i>A Stone Cross</i> (1973)	Перекладацькі трансформації	Види перекладацьких трансформацій	(Не) відтворення антропоморфних образів	Здобутки при перекладі	Втрати при перекладі
					112. транспозиція 113. контекстуальна заміна „що [...] <i>повіяв</i> “ (дісл.) / „ <i>taking off</i> “ (дісприкм.) (що знімається) 114. зміна порядку слів у реченні „ <i>сломежи</i> [...] <i>мечів повіяв</i> “ (обстав. місця + присуд.) / „ <i>taking off from among</i> [...] <i>swords</i> “ (означен. + обстав. місця) 115. зміна порядку слів у реченні „ <i>рляч</i> [...] <i>похилив</i> [...] <i>голови</i> “ (підм. + присуд. + додаг.) / „ <i>heads slumped</i> “ (підм. + присуд.) (голови важко опустилися) 116. контекстуальна заміна „ <i>похилив</i> “ / „ <i>slumped</i> “ (важко опустилися) 117. модернізація,	112. лексико-семантична 113. лексико-семантична 114. граматична 115. граматична 116. лексико-семантична 117. стилістична		112. підкреслення лаконічності стилю автора 113. заміщення антропоморфності	115. нівеляція антропоморфної властивості
								116. експресивація (поглиблення відчуття суму)	

Антропоморфні образи	Розділ	Текст оригіналу: В. Стефанік, <i>Камінний хрест</i> (1899)	Функції антропоморфних образів	Текст перекладу: Д. Гусар-Струк, <i>A Stone Cross</i> (1973)	Перекладацькі трансформації	Види перекладацьких трансформацій	(Не) відтворення антропоморфних образів	Здобутки при перекладі	Втрати при перекладі
8. бесіда 9. вітер	5	„Бесіда йшла сама для себе, бо треба було її конче сказати, мусілося сказати, хоть би на вітер” (Стефанік, 1949, с. 70)	змістова, сюжетно-композиційна лірична	„Talk went on for its own sake, for it had to come out even if only the wind listened to it” (Stefanyk, 1973, с. 152)	118. логізація „мужиків” (заст., розм.) / „peasants” (селян) 119. логізація 120. декомпресія „спомежи” (діал.) / „from among” 121. модернізація 122. логізація „острих” (заст., діал.) / „sharp”	118. стилістична 119. стилістична 120. лексико-семантична 121. стилістична 122. стилістична	8. відтворено 9. створено антропоморфний образ	120. лаконічність стилю автора	125. інверсія, інтонаційно-смілова значущість лексеми
					123. компресія „конче” / - 124. компресія „було” / - 125. зміна порядку слів у реченні „треба було її [...] сказати” (допоміж. модаль. дієсл. складен. присуд. + долаг. + інфін. складен. присуд.) / „it had to come out” (підм. + складен. присуд.) (вона мала з’явитися) 126. контекстуальна заміна „сказати” / „come out” (з’явитися, вийти)	123. лексико-семантична 124. лексико-семантична 125. граматична			

Антропоморфні образи	Розділ	Текст оригіналу: В. Стефаник, <i>Каминний хрест</i> (1899)	Функції антропоморфних образів	Текст перекладу: Д. Гусар-Струк, <i>A Stone Cross</i> (1973)	Перекладацькі трансформації	Види перекладацьких трансформацій	(Не) відтворення антропоморфних образів	Здобутки при перекладі	Втрати при перекладі
	5	„Всякої бєсїди було богато, але вона розліталася в найріжніші сторони, як надгнилі дерева в старім лісі” (Стефаник, 1949, с. 70)	змістова, лірична	„There was all sorts of talk, but it flew into various directions like rotten wood in an old forest” (Stefanyuk, 1973, с. 152)	127. компресія „ <i>мусилося</i> [діал. – О. К.] <i>сказати</i> ” / - 128. декомпресія „ <i>на вітер</i> ” (даремно) / „ <i>the wind listened to it</i> ” (вітер слухав її)	127. лексико-семантична 128. лексико-семантична		128. антропоморфізація образу	
8. бєсїда	5	„В ицум, гамір, і зойки, і в жалісливу веселість скрипки <i>врізувався спів Івана і старого Михайла</i> . [...]” (Стефаник, 1949, с. 70)	змістова	„Into this noise, racket, and yelps and into the sorrowful joyness of the violin, into all of this broke in the singing of Ivan and old Mykhaylo. [...]” (Stefanyuk, 1973, с. 153)	129. логізація „ <i>найріжніші</i> ” (діал.) / „ <i>various</i> ” 130. логізація „ <i>старім</i> ” (діал.) / „ <i>old</i> ” 131. варіантний відповідник „ <i>дерева</i> ” / „ <i>wood</i> ” (деревина)	129. стилістична 130. стилістична 131. лексико-семантична	відтворено		129–130. по-кутський діалект, місцева говірка
10. спів	5	„В ицум, гамір, і зойки, і в жалісливу веселість скрипки <i>врізувався спів Івана і старого Михайла</i> . [...]” (Стефаник, 1949, с. 70)	змістова	„Into this noise, racket, and yelps and into the sorrowful joyness of the violin, into all of this broke in the singing of Ivan and old Mykhaylo. [...]” (Stefanyuk, 1973, с. 153)	132. контекстуальна заміна „ <i>врізувався</i> ” / „ <i>broke in</i> ” (увірвався) 133. експресивація „ <i>гамір</i> ” / „ <i>racket</i> ” (розм.) 134. варіантний відповідник „ <i>зойки</i> ” / „ <i>yelps</i> ” (крики, скигління)	132. лексико-семантична 133. стилістична 134. лексико-семантична	відтворено із заміщенням антропоморфної властивості		132. заміщення антропоморфної властивості

Антропоморфні образи	Розділ	Текст оригіналу: В. Стефанік, <i>Камінний хрест</i> (1899)	Функції антропоморфних образів	Текст перекладу: Д. Гусар-Струк, <i>A Stone Cross</i> (1973)	Перекладацькі трансформації	Види перекладацьких трансформацій	(Не)відтворення антропоморфних образів	Здобутки при перекладі	Втраги при перекладі
10. спів	5	„Слова спі- ву йдуть через старе горло з перешкодами [...]" (Стефанік, 1949, с. 70)	змістова	„ <i>The words of the song go through the old throat with difficulty [...]"</i> (Stefanyk, 1973, с. 153)	135. контекстуальна заміна „з <i>перешкодами</i> " / „with <i>difficulty</i> " (з важкістю)	135. лексико-се- мантична	відтворено		
10. спів 11. листя 9. вітер	5	„ <i>Йдуть слова тих співанок, як жовте осіннє листя, що ним вітер гонить по замерзлій землі, а воно раз-на- раз зупиняє- ся на кождім ярочку і дроздить підертими берегами, як перед смертю</i> " (Стефанік, 1949, с. 70)	лірична, символіч- на	„ <i>The words of these songs flow like yellow leaves in the fall when the wind chases them over frozen ground and they stop over and over again in every gully and tremble with torn edges as if before death</i> " (Stefanyk, 1973, с. 153)	136. контекстуальна заміна „ <i>Йдуть</i> " / „ <i>flow</i> " (пливуть) 137. зміна порядку слів у реченні „ <i>Йдуть слова</i> " (присуд. + підм.) / „ <i>The words [...] flow</i> " (підм. + присуд.) 138. логізація, 139. декомпресія, 140. транспозиція „ <i>осіннє</i> " (діал.) / „ <i>in the fall</i> " (восени) 141. логізація „ <i>листе</i> " (діал.) / „ <i>leaves</i> " 142. логізація „ <i>зупиняє</i> " (діал.) / „ <i>stop</i> "	136. лексико-се- мантична 137. граматична 138. стилістична 139. лексико-се- мантична 140. лексико-се- мантична 141. стилістична 142. стилістична	10. відтво- рено із за- міщенням антропо- морфної властивості 11. відтворено 9. відтворено	136. заміщен- ня антро- поморфної властивості 137. інвер- сія, інтонаці- йно-сміслова значущість лексеми 138, 141–143, 145–147. покутський ді- алект, місцева говірка 139. лаконіч- ність стилю автора	

Антропоморфні образи	Розділ	Текст оригіналу: В. Стефаник, <i>Камінний хрест</i> (1899)	Функції антропоморфних образів	Текст перекладу: Д. Гусар-Струк, <i>A Stone Cross</i> (1973)	Перекладацькі трансформації	Види перекладацьких трансформацій	(Не) відтворення антропоморфних образів	Здобутки при перекладі	Втрати при перекладі
					143. логізація „кождѣм” (діал.) / „сугу” 144. логізація „ярочку” (зменш.-пестл.) / „gully” 145. логізація „дрожить” (діал.) / „tremble” 146. логізація „берегами” (метаф.) / „edges” (краями) 147. логізація „смертею” (діал.) / „death”	143. стилістична 144. стилістична 145. стилістична 146. стилістична 147. стилістична			144. етномаркованість, експресія 146. метафоричність
12. час	5	„Іван та Михайло отак співали за молодії літа, що їх на кедровім мосту здохли, а вони вже не хотіли назад вернутися до них” (Стефаник, 1949, с. 70)	лірична, символічна	„Ivan and Mykhaylo sang thus about youth which they tried to catch again at the cedar bridge, but did not want to come back to them even for a visit ” (Stefanyk, 1973, с. 153)	148. компресія „молодії літа” / „youth” (молодість) 149. зміна порядку слів у реченні „іх [літа – О.К.]” (дат.) / „they [вони, Іван та Михайло – О.К.]” (підм.) 150. зміна порядку слів у реченні,	148. лексико-семантична 149. граматична 150. граматична	відтворено	148, 155–156 лаконічність стилю автора	149, 150, 157. інверсія, інтонаційно-семантична значущість лексеми

Антропоморфні образи	Розділ	Текст оригіналу: В. Стефаник, <i>Камінний хрест</i> (1899)	Функції антропоморфних образів	Текст перекладу: Д. Гусар-Струк, <i>A Stone Cross</i> (1973)	Перекладацькі трансформації	Види перекладацьких трансформацій	(Не) відтворення антропоморфних образів	Здобутки при перекладі	Втраги при перекладі
					<p>151. декомпресія,</p> <p>152. логізація</p> <p>„на [...] мосту здогонили” (розм.) (обстав. місця + присуд.)</p> <p>/ „tried to catch at the cedar bridge” (присуд. + обстав. місця) (намагалися наздогнати на кедровому мості)</p> <p>153. декомпресія</p> <p>- / „again” (знову)</p> <p>154. транспозиція</p> <p>„кедровім” (прикм.) / „cedar” (імен.)</p> <p>155. компресія</p> <p>„вони” (підм.) / -</p> <p>156. компресія</p> <p>„вже” / -</p> <p>157. зміна порядку слів у реченні</p> <p>„назад вернутися” (обстав. місця + інфін. складен. присуд.)</p> <p>/ „to come back” (інфін. складен. присуд. + обстав. місця)</p>	<p>151. лексико-семантична</p> <p>152. стилістична</p> <p>153. лексико-семантична</p> <p>154. лексико-семантична</p> <p>155. лексико-семантична</p> <p>156. лексико-семантична</p> <p>157. граматична</p>		151, 153. лаконичність стилю автора	

Антропоморфні образи	Розділ	Текст оригіналу: В. Стефанік, Камінний хрест (1899)	Функції антропоморфних образів	Текст перекладу: Д. Гусар-Струк, A Stone Cross (1973)	Перекладацькі трансформації	Види перекладацьких трансформацій	(Не) відтворення антропоморфних образів	Здобутки при перекладі	Втрати при перекладі
7. плач 13. горе	6	„Як би хмара плачу, що нависла над селом, прі- валяся , як би горе людське дунайську загату розірвало – такий був плач “ (Стефанік, 1949, с. 71)	лірична, психоло- гічна	„As if a cloud of rain which hung over a village had fallen through, as if people's grief had torn asunder the Danube dam – such was the weeping “ (Stefanyk, 1973, с. 154)	158. контекстуальна заміна „у гості“ / „for a visit“ (для відвідин) 159. контекстуальна заміна „хмара плачу“ (метаф.) / „cloud of rain“ (хмара дощу) 160. контекстуальна заміна, 161. декомпресія, 162. логізація „прірвалася“ (метаф., діал.) (прорвалася) / „had fallen through“ (випала) 163. зміна порядку слів у реченні „горе людське“ (підм. + означен.) / „people's grief“ (означен. + підм.) 164. декомпресія 165. архаїзація,	158. лексико-се- мантична 159. лексико-се- мантична 160. лексико-се- мантична 161. лексико-се- мантична 162. стилістична 163. граматична 164. лексико-се- мантична 165. стилістична	7. не відтворено 13. відтворено	159. антропо- морфізм 160. метафоричність 161, 164, 168. лаконічність стилю автора 162. покут- ський діа- лект, місцева говірка 163, 167. інверсія, інтонацій- но-смісло- ва значущість лексеми	

Антропоморфні образи	Розділ	Текст оригіналу: В. Стефаник, <i>Камінний хрест</i> (1899)	Функції антропоморфних образів	Текст перекладу: Д. Гусар-Струк, <i>A Stone Cross</i> (1973)	Перекладацькі трансформації	Види перекладацьких трансформацій	(Не) відтворення антропоморфних образів	Злобутки при перекладі	Втрати при перекладі
					166. експресивація „розірвало” / „had torn asunder” (заст., літ.) (розірвало на частини) 167. зміна порядку слів у реченні, 168. декомпресія „загату розірвало” (дат. + присуд.) / „had torn [...] the [...] dam” (присуд. + додат.) 169. конкретизація „загату” / „dam” (дамбу) 170. транспозиція „дунайську” (прикм.) / „Danube” (імен.) 171. транспозиція „плач” (імен.) / „weeping” (герундій)	166. лексико-семантична 167. лексико-семантична 168. лексико-семантична 169. лексико-семантична 170. лексико-семантична 171. лексико-семантична			169. лексичне багатство вихідної мови